ROČNÍK 25, ČÍSLO 2/2020

SLOVENSKÝ ZVÄZ TELESNE POSTIHNUTÝCH

TP + TP

TELESNE POSTIHNUTÍ + TOLERANCIA, POMOC

ČASOPIS SLOVENSKÉHO ZVÄZU TELESNE POSTIHNUTÝCH

Z OBSAHU:

10. VÝROČIE RATIFIKÁCIE DOHOVORU OSN O PRÁVACH OSÔB SO ZP

NÁLEZ ÚSTAVNÉHO SÚDU

ZMENA VÝŠKY OPAKOVANÝCH PP OD 1. JÚLA 2020

ZO ŽIVOTA ORGANIZÁCII

9 771336 072018 01

Knihtlač Gerthofer

... už 30 rokov hráme fér

GRAFIKA

DIGITÁLNA TLAČ

OFSETOVÁ TLAČ

VIAZANIE

MAILING

Sme firma poskytujúca už 30 rokov komplexné služby v oblasti tlače.
Kompletné spracovanie, výroba a dodanie Vašich tlačovín až k Vám.

Grafické práce, vizitky, letáky, plagáty, noviny, časopisy, katalógy, knihy, špeciálne a bezpečnostné tlačoviny, mailing, vydavateľská činnosť, diáre, kalendáre (aj personalizované), svadobné oznámenia a pozvánky.

Pridajte sa k našim spokojným zákazníkom.
Obráťte sa na nás s Vašimi otázkami, radi Vám poradíme.

KNÍHTLAČ GERTHOFER

Struhárova 2, 900 51 Zohor
02 - 659 61 530 • 0948 789 918

knihtlac@gerthofer.sk
www.gerthofer.sk

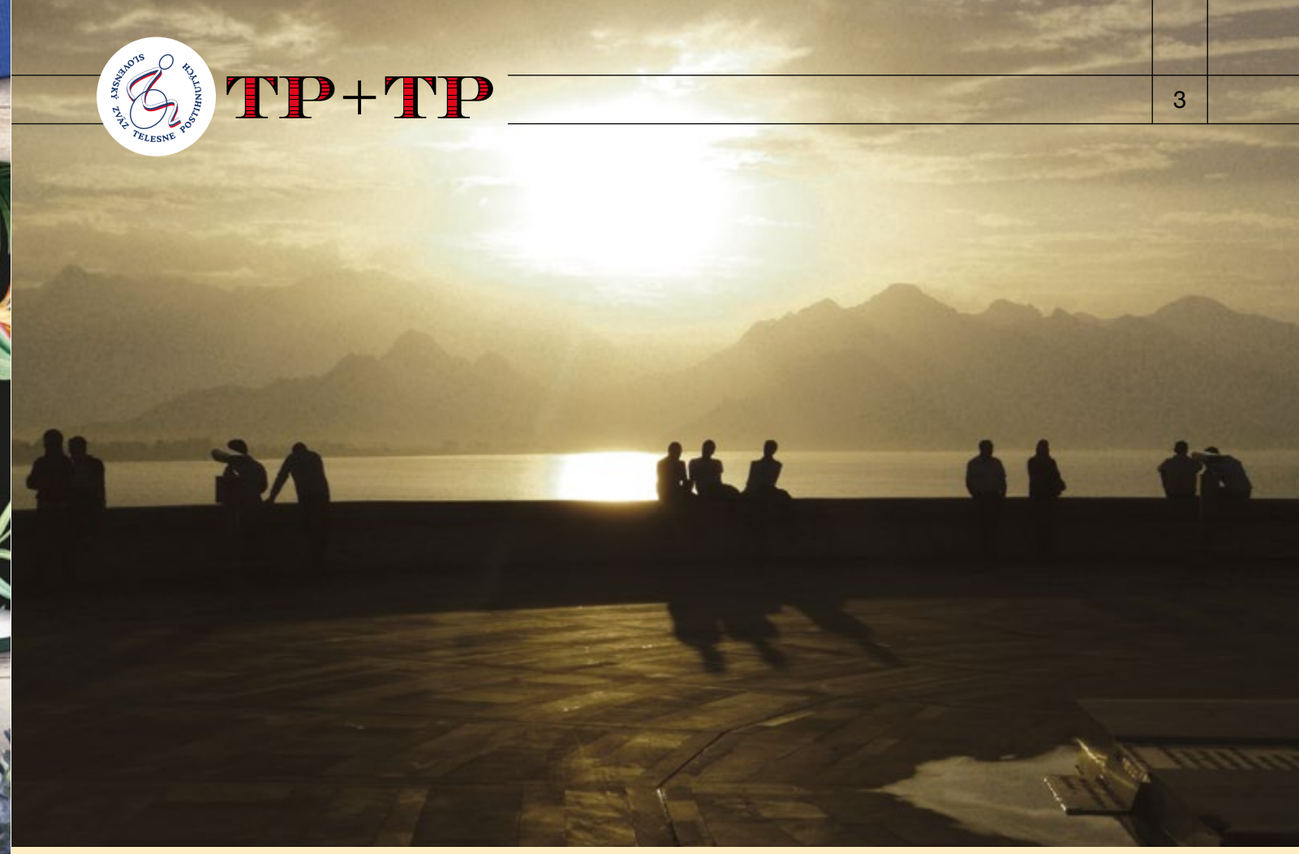

ROK 2020 JE VÝNIMOČNÝ A JEDINEČNÝ...

... a hneď mám niekoľko dôvodov, prečo som ho tak nazvala.

Dôvod č. 1 – tento rok oslavujeme 30. výročie založenia nášho zväzu. Slovenský zväz telesne postihnutých vznikol na ustanovujúcom Zjazde 21. apríla 1990 v Dudinciach. Republikové centrum pripravuje oslavy tohto výročia v náhradnom termíne a to v dňoch 25. – 26. 9. 2020 v Park hoteli Hokovce.

Dôvod č. 2 – tento rok mal byť volebný rok, mal sa konať Zjazd SZTP, keby ...

Dôvod č. 3 – prežívame obdobie, na ktoré nikto z nás nebol pripravený. Toto obdobie nás prinútilo zmeniť naše priority, naše zmýšľanie, plány... Áno, mám na mysli celosvetovú epidémiu ochorenia COVID-19, ktoré spôsobuje koronavírus.

Nový koronavírus je závažný akútny respiračný syndróm, pričom choroba s ním spojená sa nazýva COVID-19. Toto ochorenie je vysoko infekčnou nákazou, ktorá sa prenáša vzduchom z človeka na človeka. Spôsobuje akútne respiračné ochorenia. Ako sa prejavuje? Človek môže mať príznaky klasických respiračných ochorení, napr. chrípky – teplota nad 38 stupňov Celzia, kašeľ, nádcha, bolesť svalov, bolesť kĺbov, bolesť hlavy, sťažené dýchanie a únava. Najnebezpečnejšie je, keď sa objaví aj zápal pľúc. Inkubačná doba sa odhaduje na cca 2 až 14 dní.

Dnes už vieme, ako sa chrániť pred vírusom. Časté umývanie rúk mydlom a vodou minimálne 20 sekúnd. Odporúča sa používať dezinfekčný prostriedok na ruky, nedotýkať sa očí, nosa a úst neumytými rukami, zakrývať si nos a ústa pri kašľaní jednorázovou papierovou vreckovkou, ktorú po jednom použití treba zahodiť... Vyhýbať sa blízkemu kontaktu s ľuďmi, u ktorých sú viditeľné prejavy nádchy alebo chrípky. Dodržiavať vzdialenosť od iných cca 2 m. Nosenie rúška výrazne pomáha zabráneniu rozširovania vírusu. Chránime tým nielen seba ale aj ostatných. Prenášači nákazy nemusia vykazovať žiadne príznaky ochorenia.
Vážení priatelia, vzhľadom na aktuálnu situáciu aj Republikové centrum SZTP muselo pristúpiť k zmene plánovaných aktivít. Ako som spomínala, predsedníčka SZTP v zmysle Stanov SZTP zvolala Zjazd SZTP, ktorý mal byť 5. 6. 2020. Ako iste viete, k tomu predchádzajú výročné členské schôdze na nižších organizačných jednotkách, ktoré žiaľ kvôli koronakríze nebolo možné všade uskutočniť. Z toho dôvodu predsedníčka SZTP rozhodla, že Zjazd SZTP sa bude konať v roku 2021.

Čo by som dodala na záver. Nový koronavírus zmenil naše životy. Musíme sa naučiť s ním žiť. Vďaka prísnym bezpečnostným opatreniam zvládame túto náročnú situáciu. Keďže nie je možné úplne sa izolovať od vonkajšieho sveta, snažme sa minimalizovať riziko nákazy tohto vírusu. Myslite na to, že najlepšou ochranou pred vírusovou infekciou je prevencia. Buďme k sebe ohľaduplní, spolu to zvládneme!

Teším sa na stretnutie s vami na ďalších podujatiach!

Mgr. Oľga Bohuslavová
riaditeľka SZTP

BENEFIČNÝ VIRTUÁLNY BEH

V dňoch 22. – 24. mája 2020 sa uskutočnil I.ročník benefičného virtuálneho behu, prostredníctvom ktorého bol vyzbieraný finančný príspevok pre podporu Slovenského zväzu telesne postihnutých vo výške 1 564,94 €.

Išlo o iniciatívu na podporu tých, ktorí si zabehnúť len tak nemôžu. Každý, kto sa zaregistroval na virtuálny beh, si vybral dĺžku trate 5 alebo 10 km, od čoho sa odvíjala suma štartovného, tj. 5 alebo 10 €. Celý výťažok z registrácie išiel na transparentný účet iniciatívy, ktorú zastrešovala agentúra Marketinger a podporil ju osobnosti ako Matej Tóth a Bekim Aziri, a spoločnosti vrátane potravinového reťazca Kraj, Eyerim či Powerlogy.

Po skončení behu darčekový šek vo výške 1564,94 € bol odovzdaný zástupcami agentúry Marketinger predsedníčke SZTP. Tento finančný dar bude použitý na podporu rekondičného pobytu pre detí a mládež s ťažkým telesným postihnutím.

Slovenský zväz telesne postihnutých ďakuje účastníkom benefičného virtuálneho behu za vyzbieraný finančný príspevok.

RC SZTP

POKRAČUJEME V MONITORINGU BEZBARIÉROVOSTI

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Na Ministerstve spravodlivosti SR v rámci výzvy na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie v roku 2020 boli sme úspešní s našim projektom s názvom „Bezbariérovosť – nezávislý spôsob života“.

Tento rok budeme monitorovať mestá Trnava, Senica, Komárno, Levice a Dunajská Streda. Projekt bude trvať 8 mesiacov. V každom z uvedených miest do monitoringu budú zapojení piati aktivisti s ťažkým telesným postihnutím. K dispozícii budú mať dotazník, na základe ktorého budú zbierať údaje, ktoré sú dôležité sledovať, či daná budova spĺňa podmienky bezbariérovosti v zmysle vyhlášky MŽP č. 532/2002 Z.z.

Ide o kultúrne zariadenia, voľnočasové aktivity (múzeá, kiná, divadlá, kostoly a pod.), zdravotnícke zariadenia (nemocnice, výdajne kompenzačných pomôcok, lekárne), školské zariadenia (materské, základné, stredné školy, internáty), inštitúcie verejnej správy a samosprávy, služby – banky, poisťovne, ubytovacie a stravovacie zariadenia. Aktivisti vyhotovia fotodokumentáciu dobrých a zlých príkladov, z ktorých budú vyhotovené bulletiny a distribuované na všetky pobočky a miestne samosprávy. Výsledky monitoringu budú prezentované na workshopoch v jednotlivých mestách za účasti aktivistov, projektového tímu, členov SZTP a zástupcov verejnej správy a samosprávy.

Vieme, že prítomnosť bariér v živote občanov s telesným postihnutím má veľký dopad na kvalitu ich života. Je bezprostrednou príčinou ich diskriminácie, čo je v rozpore so základnými ľudskými právami. Aj z toho dôvodu po prezentácii výsledkov monitoringu sa uskutoční seminár na tému Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj s návodom, ako a kam podať sťažnosť z dôvodu neprístupnosti prostredia.

Mgr. O. Bohuslavová
projektový asistent

SCHVÁLENÉ PROJEKTY NA ROK 2020

Ministerstvo kultúry SR

Výzva pre podprogram 2.1 a 2.3 v rámci programu Kultúra znevýhodnených skupín obyvateľstva bola zverejnená 22. 6. 2020. SZTP t. č. pripravuje projekty.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

1. ČASOPIS TP + TP (telesne postihnutí + tolerancia, pomoc)

Ministerstvo spravodlivosti SR

1. BEZBARIÉROVOSŤ – nezávislý spôsob života (prieskum bezbariérovosti v mestách Dunajská Streda, Levice, Senica, Komárno, Trnava)

RC SZTP

10. VÝROČIE RATIFIKÁCIE DOHOVORU O PRÁVACH OSÔB SO ZDRAVOTNÝM...

Dňa 25. 6. 2020 pri príležitosti 10. výročia ratifikácie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím sa konala tlačová konferencia, ktorú zorganizovala komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím JUDr. Zuzana Stavrovská v priestoroch zariadenia BIVIO v bratislavskej Rači. Za Slovenský zväz telesne postihnutých sa zúčastnila predsedníčka SZTP Ing. Vrábľová a riaditeľka Mgr. Bohuslavová.

V úvode pani komisárka všetkých prítomných privítala, predstavila jednotlivé mimovládne organizácie, ktorých zástupcovia boli prítomní. Vo svojom príhovore zhrnula 10 rokov práce, úsilia pri implementácii jednotlivých článkov Dohovoru... Spomenula veci, ktoré sa podarilo presadiť ale spomenula aj oblasti, v ktorých je stále priestor na nápravu. Prítomní predstavitelia jednotlivých organizácii vyzdvihli pozitíva, ale zamerali sa aj na nedostatky, ktoré stále pretrvávajú z dôvodu nedostatku „finančných prostriedkov“. Zároveň poďakovali komisárke za pomoc, ktorú vyvíja so svojim tímom na dosiahnutie legislatívnych zmien a na vynakladanie úsilia o zlepšenie podmienok ľudí so zdravotným postihnutím.

RC SZTP

POSUDZOVANIE PSYCHICKEJ SPÔSOBILOSTI VODIČOV PO 65. ROKU VEKU

O posudzovaní psychickej spôsobilosti vodičov motorových vozidiel od istého veku a s tým súvisiacich psychologických vyšetreniach sme mnohí už počuli a niektorí z nás starších s tým majú už aj priamu osobnú skúsenosť. Vzhľadom na to, že táto povinnosť sa týka alebo môže týkať väčšiny z nás, aktívnych vodičov a majiteľov vodičského oprávnenia na vedenie osobných motorových vozidiel, chcel som sa o tom, najmä pokiaľ ide o praktickú stránku veci, dozvedieť trochu viac. Oslovil som preto PhDr. Janu Zvarovú z Psychologickej ambulancie v Medicentre na Strečnianskej ul. v Bratislave – Petržalke, či by mohla odpovedať na niekoľko otázok, ktoré som jej k tejto téme po našom úvodnom osobnom stretnutí poslal. Prinášame Vám odpovede, ktoré nakoniec vypracoval pán Juraj Zvara, konateľ Medicentra, keďže tieto vyšetrenia má v ambulancii na starosti on.

Ktorých kategórií vodičov sa týka povinnosť preukázať sa potvrdením o psychickej spôsobilosti?

Ide hlavne o vodičov z povolania, to znamená vodičov alebo žiadateľov skupín C, C1, CE, C1E, D, D1, DE, D1E (kamióny a autobusy), vodičov taxislužieb, poštovych kuriérov, vodičov prevážajúcich nebezpečný náklad (ADR), vodičov s právom prednostnej jazdy (VRZ). Zároveň túto povinnosť môže nariadiť dopravný inšpektorát, napríklad pri porušení dopravných predpisov závažným spôsobom trikrát za 12 mesiacov, pri autonehode, prípadne pri zadržaní vodičského preukazu požitím alkoholu, alebo omamných látok aspoň na dva roky.

Čo to vlastne psychická spôsobilosť je? Aký je rozdiel medzi psychickou spôsobilosťou a duševnou spôsobilosťou, o ktorej je v zákone tiež reč?

Psychická spôsobilosť má za úlohu posúdiť psychické predispozície testovaného človeka, či je dostatočne spôsobilý na vedenie motorového vozidla z psychologického hľadiska. Za psychicky spôsobilého sa považuje človek dosahujúci v testoch aspoň 33. percentil *(poznámka šg: znamená to, že 33 % testovaných osôb dosiahlo rovnaký alebo horší výsledok)* v štandardizovaných testoch. Tieto testy sú zamerané na všeobecné rozumové schopnosti, gramotnosť, výkonové dispozície ako napríklad pozornosť v záťaži, psychomotorické tempo, reakčný čas, krátkodobá pamäť, zároveň sa berie do úvahy aj osobnostná štruktúra, opakovaná trestná činnosť, nekritický sebaobraz... je toho celkom dosť ☺. Duševná spôsobilosť a psychická spôsobilosť je to isté.

Kto rozhoduje o tom, či sa vodič má podrobiť overovaniu svojej psychickej spôsobilosti? Predpokladám, že táto povinnosť mu vyplýva priamo zo zákona, no musí o to požiadať iniciatívne vodič nad 65 rokov sám?

Vo väčšine prípadov mu táto povinnosť vyplýva zo zákona. Vodič nad 65 rokov, ktorý nie je vodičom z povolania spomenutým vyššie, nemusí žiadať o vyšetrenie zo svojej iniciatívy.

Je posudzovanie psychickej spôsobilosti vodičov nad 65 rokov súčasťou posudzovania ich zdravotnej spôsobilosti alebo ide o dve rôzne, samostatné veci?

Ak stále hovoríme o „bežných“ vodičoch, tak vyšetrenie psychickej spôsobilosti by malo byť súčasťou posudzovania zdravotnej spôsobilosti.

Kto takéto potvrdenia vystavuje a aká je dostupnosť tejto špecifickej odbornej služby?

Tieto potvrdenia vystavuje psychológ so špecializáciou v odbore dopravná psychológia a príslušným certifikátom. Čo sa týka dostupnosti, asociácia dopravných psychológov uvádza okolo 90 členov v rámci celej SR.

Mohli by ste v krátkosti opísať, ako posudzovanie psychickej spôsobilosti vodičov nad 65 rokov veku prebieha, čo je jeho súčasťou?

V skratke, vyšetrenie zahŕňa dve hlavné časti, tzv. papier a pero (osobnostné testy, anamnestický dotazník s osobnými údajmi a otázkami ohľadom vodičskej, zdravotnej a psychickej anamnézy) a vyšetrenie s využitím prístrojovej techniky (reakčný čas, stresová tolerancia, pamäť, pozornosť, IQ...) na záver je ešte interview s vyhodnotením a vydaním príslušného dokladu, prípadne doplnenie testovej batérie, ak si to situácia vyžaduje.

Stretli ste sa vo svojej praxi s vodičmi, ktorí vzhľadom na svoje telesné postihnutie a z toho vyplývajúce špecifiká pri vedení motorového vozidla majú upravené riadenie na ručné ovládanie? Prebiehajú niektoré časti posudzovania psychickej spôsobilosti takéhoto vodiča inak? Ak takúto skúsenosť zatiaľ nemáte, ako by ste postupovali?

Ešte sme sa nestretli. Riešili by sme to prispôsobením testovej batérie, pri niektorých testoch sa využívajú pedále, ale máme k tomu alternatívu aj bez pedálov.

Možno na takejto „skúške" aj neuspieť a čo to v praxi znamená?

Je možné aj neuspieť, v prípade profesionálnych vodičov, tí môžu opakovať túto skúšku najskôr po troch mesiacoch, dovtedy by mal dopravný inšpektorát obmedziť ich vodičský preukaz. Čo sa týka neprofesionálov, tam je to v kompetencií ich praktického lekára, ale ten by mal na základe vydanej správy o nespôsobilosti upovedomiť príslušný dopravný inšpektorát a zadržať dotyčnému vodičský preukaz. Treba ale dodať, že ako aj psychológovia, aj lekári môžu využiť možnosť len obmedziť vodičský preukaz, čiže aj trošku „slabší“ vodič stále môže využívať vodičský preukaz, ale bude obmedzený kódom, ako napríklad možnosť viesť motorové vozidlo len za dňa, v okruhu okolo miesta bydliska, zakázať jazdu na dialnici atď., možnosti sú pomerne široké.

JURAJ ZVARA
konateľ
Medicentrum
Strečnianská 13, 851 05 Bratislava

Š. G.: Ďakujem Vám za rozhovor.
J. Z.: My ďakujeme za oslovenie ☺

OZNÁMENIE

o náleze Ústavného súdu SR vo veci zrušenia vekovej hranice 65 rokov pre priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu a peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla.

20. mája 2020 bol v Zbierke zákonov SR pod číslom 124/2020 Z.z. zverejnený Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/2018-104 z 2. apríla 2020 vo veci nesúladu niektorých ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 9 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a s čl. 5 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 19 písm. b) Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Zástupcovia občanov so zdravotným postihnutím dlhodobo (vlastne už od zavedenia vekovej hranice 65 rokov v prípade poskytovania peňažného príspevku na osobnú asistenciu i v prípade peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla v roku 2001) poukazovali na diskriminačný charakter týchto ustanovení z dôvodu veku, nedarilo sa nám ale o „svojej“ pravde presvedčiť štátne orgány či poslancov NR SR.

ZÁSADNÝ PRÍNOS KOMISÁRKY PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Zásadný podiel na zrušení vekových diskriminačných ustanovení v zákone o kompenzáciách ťažkého zdravotného postihnutia má komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím. Po oznámení o výsledku rokovania pléna Ústavného súdu vydala vyhlásenie, z ktorého tu uvádzame podstatnú časť:

„Ako komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím som od vzniku úradu (1. marca 2016) s pohľadu ochrany ľudských práv upozorňovala na to, že peňažné príspevky na kompenzáciu zdravotného postihnutia sú z dôvodu vekovej hranice diskriminačné a že pre uvedenú skupinu ľudí so zdravotným postihnutím neexistuje zo zákona žiadna alternatíva pomoci štátu a že neexistuje legitímny dôvod na vekové obmedzenie pre priznanie peňažných príspevkov. Už v prvej Správe o činnosti komisára pre osoby so zdravotným postihnutím za rok 2016 som upozornila na tieto diskriminačné ustanovenia.

Toto potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 2. apríla 2020 vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 16/2018. Posudzoval súlad ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov týkajúcich sa vekovej hranice 6 rokov a 65 rokov podľa § 22 ods. 2 na získanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu a vekovej hranice 65 rokov podľa § 34 ods. 3. na získanie príspevku na kúpu osobného motorového vozidla.

Ako komisárka som niekoľkokrát žiadala Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR o zmenu ustanovení zákona, avšak ministerstvo sa s argumentáciou nestotožnilo so slovami, že k danému problému neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by diskrimináciu potvrdilo. Nakoľko sa mi uvedenú zmenu nepodarilo presadiť ani v pracovnej skupine na prípravu novely zákona o kompenzáciách účinnej od 1. júla 2018, rozhodla som sa podať podnet na Ústavný súd SR z dôvodu rozporu zákona s Ústavou SR a medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná – Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Vzhľadom na zákonné prekážky a nedostatok pôsobnosti komisárky pre osoby so zdravotným postihnutím namietať nesúlad zákona s medzinárodnou zmluvou na ústavnom súde, postúpila som tento podnet, spolu s vypracovaným materiálom odôvodnenia a podnetmi, ktoré sme riešili na Úrade komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, koncom decembra 2017 kancelárii verejnej ochrankyne práv so žiadosťou o podanie podnetu na Ústavný súd SR.

Verejná ochrankyňa práv sa s argumentáciou stotožnila a rozšírila ju o dôvody patriace do jej pôsobnosti. Následne podnet na ústavný súd podala 4. septembra 2018, pričom 14. novembra 2018 ústavný súd prijal vec na ďalšie konanie. To bol už polovičný úspech podania. 2. apríla 2020 sme sa dočkali očakávanej zmeny a teším sa, že spolupráca s verejnou ochrankyňou práv našla pozitívny záver.“

PRAKTICKÉ DÔSLEDKY

Zo záverečných bodov odôvodnenia nálezu ÚS vyplýva, že úlohou národnej rady SR bude do šiestich mesiacov od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov SR ustanovenie § 22 ods. 2 prvú vetu v časti „najskôr od 6. roku veku do dovŕšenia 65. roku veku“ a druhú vetu „Po dovŕšení 65. roku veku možno tento príspevok poskytovať, len ak bol fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytovaný pred dovŕšením 65 rokov veku.“ a ustanovenie § 34 ods. 3 v časti „najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom dovŕši 65 rokov veku“ zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia uviesť do súladu s vyššie citovanými článkami Ústavy SR a vyššie citovanými ustanoveniami medzinárodných zmlúv, inak tieto ustanovenia stratia platnosť.

Účinnosť, teda uplatnenie v praxi, strácajú citované ustanovenia dňom vyhlásenia nálezu ÚS v zbierke zákonov, t.j. dňom 20. mája 2020. V praxi to v prípade osobnej asistencie znamená, že od 20. mája 2020 nemôžu úrady práce zamietnuť žiadosť o priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu z dôvodu, že žiadateľ nedosiahol vek 6 rokov, resp. žiadateľ dovŕšil vek 65 rokov a pred dosiahnutím tohto veku príspevok na osobnú asistenciu nepoberal.

Ustanovenie § 22 ods. 2, resp. § 34, ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia s účinnosťou od 20. mája 2020 znejú:

§ 22, ods. 2
„(2) Peňažný príspevok na osobnú asistenciu možno poskytovať fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.“

§ 34, ods. 3
„(3) Peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím požiada o poskytnutie tohto peňažného príspevku.“

Pre tých, ktorí by mali záujem si nález ÚS prečítať, nájdu ho v Zbierke zákonov SR pod číslom 124/2020, resp. na stránke https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/124/

Spracoval:
Milan Měchura, NROZP v SR

VÝŠKY OPAKOVANÝCH PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOV NA KOMPENZÁCIU ŤZP PLATNÉ OD 1. JÚLA 2020

Dňom 1. júla 2020 nadobudlo účinnosť Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 174/2020 Z.z. o úprave súm životného minima, v zmysle ktorého sa sumy životného minima stanovujú s platnosťou od uvedeného dátumu nasledovne:

a) 214,83 € pre jednu plnoletú fyzickú osobu
b) 149,87 € pre ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu
c) 98,08 € pre nezaopatrené dieťa, resp. pre zaopatrené neplnoleté dieťa.

Sumy životného minima sa zvýšili o 2,2 %.

Rovnako dňom 1. júla 2020 nadobudlo účinnosť Nariadenie vlády SR č. 170/2020 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie.

Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie sa od 1. júla 2020 nezvyšuje, zostáva vo výške 4,18 € za jednu hodinu osobnej asistencie.

Sumy opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia sú od 1. júla 2020 stanovené nasledovne:

Druhy opakovaných peňažných príspevkov	Výška PP od 1. 7. 2019 v €
PP NA OSOBNÚ ASISTENCIU	4,18
PP NA PREPRAVU	109,61
PP NA KOMPENZÁCIU ZVÝŠENÝCH VÝDAVKOV	
1. – na diétne stravovanie	
a) I. skupina chorôb	39,88
b) II. Skupina chorôb	19,94
c) III. skupina chorôb	11,97
2. – súvisiace s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia	19,94
3. – súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motor. vozidla	35,88
4. – súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom	47,85
PP NA OPATROVANIE – ZÁKLADNÉ VÝŠKY	
1. FO v produktívnom veku	
a) – opatruje 1 ŤZP	476,74
b) – opatruje dve alebo viaceré ŤZP	634,06
2. FO poberá niektorú zo zákonom stanovených dôchodkových dávok	
a) – opatruje 1 ŤZP	238,37
b) – opatruje dve alebo viaceré ŤZP	317,03

Vysvetlivky: PP – peňažný príspevok / FO – fyzická osoba / ŤZP – osoba s ťažkým zdravotným postihnutím

Od 1. júla 2020 sa peňažný príspevok na opatrovanie poskytuje fyzickej osobe v produktívnom veku vo výške 476,74 €, resp. 634,06 € bez ohľadu na to, či sa opatrovanej osobe poskytuje alebo neposkytuje ambulantná forma sociálnej služby napr. v dennom stacionári. To neplatí v prípade, ak fyzická osoba, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie, poberá niektorú z v zákone uvedených dôchodkových dávok, znížené výšky peňažného príspevku na opatrovanie ale v tabuľke neuvádzam.

Novelou zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia sú od 1. júla 2018 sadzba za jednu hodinu osobnej asistencie a výšky peňažných príspevkov na opatrovanie stanovené pevnou sumou, ich výška už nie je odvodzovaná od sumy životného minima, pričom k 1. júlu kalendárneho roka môže vláda Slovenskej republiky ustanoviť nariadením vlády SR novú výšku sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a nové výšky peňažného príspevku na opatrovanie.

Opakované peňažné príspevky na kompenzáciu sa vyplácajú mesačne pozadu, preto budú poberateľom vyplatené vo zvýšených sumách až v mesiaci august 2020.

Milan Měchura

VIETE, ČO JE BOCCIA?

Že nie! Alebo ste len okrajovo tento výraz počuli? Nuž, nie ste sami. Vedela som, že nejaký takýto šport existuje, ale názov mi nič nehovoril. Členka mojej základnej organizácie Žilina – Vlčince mi viackrát pri pozývaní na akcie povedala, že nemôže prísť, lebo sa teraz intenzívne venuje bocii. Priznám sa, že som si myslela, že tak sa menuje nejaká firma. Až, keď som sa jej na to opýtala, vysvetlila mi, čomu sa vlastne venuje. Bola som veľmi potešená, že si tak ťažko postihnutá Ľubka, celoživotne odkázaná na pomoc druhých, našla niečo, čo napĺňa jej život. Čo všetko to obnáša mi sama napísala. A tak nasledujúce riadky nechávam jej.

Volám sa Ľuba Škvarnová, (1966) a žijem v Rosine pri Žiline. Som osoba s ťažkým zdravotným znevýhodnením (dg. DMO so spastickou kvadruparézou). Na pohyb používam elektrický i mechanický invalidný vozík. Som odkázaná na sústavnú pomoc osobných asistentov pri všetkých fyzických činnostiach. Vždy som sa snažila žiť, v rámci mojich možností, aktívnym spôsobom života a pred dvanástimi rokmi som sa „našla“ v paralympijskom športe – boccia.

Boccia je interiérový šport na princípe pétanque, bowls, resp. curlingu. V súčasnosti je to jeden z najdynamickejšie sa rozvíjajúcich paralympijských športov a hrá sa vo viac ako 70 krajinách sveta. Prebiehajú v ňom národné turnaje, ligové súťaže, cez regionálne a svetové poháre až po Majstrovstvá Európy, Majstrovstvá sveta a Paralympiádu. Hráči sú rozdelení do piatich kategórií, podľa rozsahu postihnutia a vedie sa aktualizovaný svetový rebríček (world ranking) BISFed (www.bisfed.com).

Hráčmi boccie sú športovci, ktorí majú postihnuté všetky štyri končatiny. Podľa rozsahu telesného postihnutia sú rozdelení do 5 skupín. Je to šport určený pre ľudí s najťažším postihnutím, ktorí sú odkázaní na mechanický alebo elektrický vozík a vlastne sa žiadnému inému športu nemôžu venovať. Je to paralympský šport, pre ktorý platia medzinárodné pravidlá pod záštitou Medzinárodnej športovej federácie boccie (International Sports Federation – BISFed.

Ja som hráčkou kategórie BC3, v ktorej hrajú športovci s najťažším telesným postihnutím, ktorí nedokážu loptičky hádzať alebo iným spôsobom uvádzať do hry. Pri hre používajú pomôcku drevenú rampu, ktorú majú položenú pred sebou. Keďže nedokážu loptičku odhodiť rukou, používajú teleskopickú tyč – tykadlo, ktoré pomáha hráčovi spustiť loptičku do hry. Asistent, ktorý sedí oproti hráčovi, na jeho pokyn nasmeruje rampu na bielu loptičku. Hráč spustí loptičku svojej farby po rampe. Cieľom hry je dostať svoje loptičky čo najbližšie k bielej. Používa sa ž červených a 6 modrých loptičiek a jedna biela – jack. Bielou hádže hráč ako prvou. Súťažia vždy dvaja hráči. Víťazom je ten, ktorého loptičky sú najbližšie k bielej. Všetky pomôcky sú schválené.

Hrám za OMD v SR (Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR) v Klube OMD Farfalletta Žilina. Počas mojej dvanásťročnej športovej kariéry sa mi doposiaľ podarilo s pomocou mojich osobných asistentov (Ing. Juliana Marušáková, Ľuboslava Figurová, Štefan Červeň) dosiahnuť viaceré úspechy, z ktorých spomeniem aspoň:

- rok 2019 v kat. BC3 – 2. miesto páry MS, 3. miesto jednotlivci MS
- rok 2018 v kat. BC3 – 3. miesto MS
- rok 2017 v kat. BC3 Vicemajsterka Slovenska a 1. miesto páry MS, MASTERS Šamorín – 3. miesto,
- rok 2015 v kat. BC3 – 1. miesto

MEDZINÁRODNÉ TURNAJE
Poľsko – rok 2016 v kat. BC3 – 1. miesto

Aktuálne sa mi darí v slovenskej lige, kde som na 4. mieste v rankingu a v roku 2019 som bola nominovaná na medzinárodnú reprezentáciu boccie v kategórii BC3 za Slovensko.

Čakajú ma domáce ligové súťaže, prípravné turnaje doma i v zahraničí, ako aj oficiálne BISFed-ové turnaje v Európe.

ĽUBA ŠKVARNOVÁ

Čo k tomu dodať? Iba to, Ľubka, držíme ti palce vo všetkých súťažiach, ale hlavne, nech sa ti splní sen súťažiť na paralympiáde. Sme na teba pyšní.

Marika Antalová

POKRAČUJEME V REALIZÁCII NAPLÁNOVANÝCH AKTIVÍT

Základná organizácia č. 41 SZTP v Spišskej Novej Vsi si naplánovala akcie na rok 2020 pre svojich členov.

Prvou vydarenou akciou bola návšteva Vysokých Tatier v dňoch 18. – 19. januára 2020 počas konania 8. ročníka tradičného podujatia TATRY ICE MASTER.

Podľa pôvodného plánu práce mali nasledovať rehabilitačné pobyty v dvoch turnusoch v kúpeľoch Turčianske Teplice. Prvý turnus v počte 45 členov mal zabezpečený pobyt pred Veľkou nocou a druhý turnus v počte 50 členov po Veľkej noci.

Celosvetová epidémia ochorenia COVID-19, ktoré spôsobuje koronavírus, prekvapila každého a výrazne zasiahla aj do našich plánov. Netrpezlivo sme sledovali dianie nielen na Slovensku ale v celej Európe, dennodenne sme počúvali opatrenia, ktoré vláda prijala...

A samozrejme sme dúfali, že táto nepríjemná situácia bude čím skôr zvládnutá a opatrenia budú postupne uvoľňované.

Veľmi sme sa potešili, keď nám náš predseda pán Pavol Drevko oznámil, že máme zabezpečené náhradné termíny na pobyty a to od 6. 6. 2020 – 12. 6. 2020 a druhý termín od 14. 6. 2020 – 20. 6. 2020. Na prvý termín sa prihlásilo 39 členov a na druhý 38 členov.

Po príchode do zariadenia každý účastník musel absolvovať vstupnú kontrolu zdravotného stavu – test na COVID-19. Každému zmerali teplotu a zobrali krv z prsta. Po tejto kontrole sme dostali farebnú pásku na ruku, ktorá nás oprávňovala pohybovať sa v areáli a absolvovať procedúry. Pri vstupe do budov, na procedúry ako aj do jedálne boli pripravené dezinfekčné prostriedky na ruky a každý musel mať

ochranné rúško. Napriek týmto opatreniam pobyty sme zvládli na jednotku.

Kúpeľne zariadenie ako každý rok, aj teraz zabezpečilo pre návštevníkov výlety, napr. mali sme na výber: Bojnice – hrad a ZOO, Šútovské skaly, Slovenský Betlehem, Kremnica, Rajecké Teplice a pod. alebo priamo v Turčianskych Tepliciach návšteva krásneho parku s rozlohou 20,5 ha s krásnou svietiacou fontánou ako aj ďalšími zaujímavosťami v okolí.

Po skončení pobytov si obe skupiny urobili fotky do kroniky a dozvedeli o ďalších pripravovaných akciách, ktoré naplánoval výbor ZO č. 41 SZTP. Na záver sa všetci poďakovali predsedovi pánovi Drevkovi za zabezpečenie týchto pobytov. Každý sa už teraz teší na ďalšie akcie a na stretnutie s priateľmi.

Vladimír Drevko
podpredseda ZO č. 41 SZTP SNV

O NAŠICH AKCIÁCH ZA PRVÝ ŠTVRŤROK 2020

Dňa 27. 1. 2020 sme sa štyri členky zúčastnili v Aule zdravotníckej fakulty v Banskej Bystrici veľmi dobrej komédie „PANIKÁRI“. Dobre sa zasmiať to stojí zato. Prikladáme fotky z tejto akcie.

Dňa 22. 2. 2020 zo Zvolenskou organizáciou Spareisen sme sa 11 členov zúčastnili jednodňového zájazdu Starý Smokovec – Hrebienok – Tricklandia – 3D. Počasie nám prialo. Mali sme krásny zážitok z Tatranského ľadového domu z Tatranskej galérie ľadových majstrov. Odchod z Banskej Bystrici bol z parkoviska Mičinská o 7,30 hod. a príchod sme mali o 17.00 hod.

V dňoch od 25. 2. 2020 do 2. 3. 2020 sme boli na rekondično-rehabilitačnom pobyte v Piešťanoch v hoteli Harmony Rezort. Zúčastnilo sa nás 38 dospelých a jedno dieťa. Bolo nám perfektne.

Sme šťastná organizácia, že tieto príjemné akcie sme ešte stihli zorganizovať pred koronavírusom. Od 13. 3. 2020 už nebolo možné nič zorganizovať.

Tak sme mali, ako sa jednoducho povie „pech.“

Tajnaiová Elena – predseda
SZTP OC v Banskej Bystrici

AKCIE

V roku 2020 sme si povedali, že budeme organizovať ešte viac ako v roku 2019, ale naše plány zmaril koronavírus – COVID-19.

Stihli sme 15. 1. 2020 ľadové sochy a snežný betlehem. Tu sa nás zúčastnilo 26 členov, kde sme si pozreli ľadový chrám, postavený z viac ako 225 ton ľadu, inšpirovaný katedrálou – NOTRE – DAME. Ľadový dom bol pod špeciálnym prístreškom a tak odolal všetkým nástrahám počasia. Na Hrebienok nás pohodlne vyviezla pozemná lanovka, ale našli sa aj taký čo sa vybrali pešo. Z Hrebienka sme sa potom šli pozrieť aj k Rainerovej chate na snežný betlehem, ktorý vytvára zo snehu Peter Patras a na Bílikovu chatu.

Dňa 20. 2. 2020 sme uskutočnili 3. Ročník – Fašiangového posedenia v Udavskom. Tohto roku sa nás zúčastnilo až 100 členov našich základných organizácii. Popri zábave nás navštívila kandidátka na poslankyňu do Národnej rady Ivana Antošová a Martina Capová, ktorá nám prednášala o ústnej hygiene. Do tanca nám hrala skupina „ART“ – Viktor Hnát.

Ďalšiu akciu čo sme zorganizovali, ale až po koronavíruse a po uvoľnení opatrení 5. 6. 2020 je „POHYB NA ZDRAVOM VZDUCHU“. Na tejto akcii sa zúčastnilo 15 členov, aby sme si ponaťahovali naše telá pri sadení kvetín v okolí našej kancelárii. Po skončení sme sa posilnili zákuskom a kávou a popri tom nám naša predsedníčka SZTP ZO č. 31 Mária Rusinková prednášala o účinku zdravého pohybu pre naše telo.

Jozef Levko
SZTP OC Humenné

VÝROČNÁ ČLENSKÁ SCHÔDZA ZO SZTP LIPTOVSKÝ HRÁDOK, VOĽBY ORGÁNOV A MDŽ

Dňa 26. 2. 2020 sa uskutočnila v KD Liptovský Hrádok volebná VČS. Predsedníčka Alena Kováčová otvorila VČS, privítala primátora Mgr. Branislava Trégera PhD, predsedu OR SZTP Júliusa Sokola. Po schválení Programu a pracovných komisií predniesla Správu o činnosti za rok 2019 a Plán činnosti na rok 2020. Anna Čániová podala Správu o hospodárení za rok 2019 a návrh rozpočtu na rok 2020. Správu KK prečítal Mikuláš Janovčík. Správy a rozpočet boli schválené. Nasledovali voľby na 4 ročné obdobie. Rada bude pracovať v zložení: predseda Alena Kováčová, podpredseda Jana Jadrana Kováčová, tajomníčka Mária Jedľovská, hospodárka Anna Čániová. KK : Anna Feriancová, Mikuláš Janovčík, Pavol Petrík. V rôznom sa prihovoril k prítomným primátor Mgr. Branislav Tréger PhD. Poprial veľa úspechov v práci novozvolenej Rade a poďakoval sa predchádzajúcej Rade za prospešnú prácu v prospech členov ZO SZTP. Schvaľoval spájanie sa členov jednotlivých spoločenských organizácií

na akcie a výlety. Podal podnetné návrhy na využitie finančných prostriedkov napr. na masáže, rehabilitácie, kultúrne podujatia, divadelné, filmové a športové podujatia, ktoré mesto preplatí členom ZO SZTP. Prisľúbil a hneď vybavil dodatočné finančné prostriedky vo výške 1 500 € formou preplácania na základe vypracovania projektov na jednotlivé akcie. Informoval prítomných o celospoločenských problémoch hlavne v šetrení a ochrane životného prostredia, problémy vo výchove mládeže, kriminalite, problémy školstva, zdravotníctva, kde ako predseda ZMOSU získal väčší rozhľad a informácie. Informoval aj o pripravovanom rozvoji a investíciách v meste Liptovský Hrádok.

Ďalej vystúpil predseda OR SZTP v Liptovskom Mikuláši Július Sokol, poďakoval Rade ZO SZTP na čele s predsedníčkou Alenou Kováčovou za činnosť, ktorú vyvíjali v roku 2019 ako aj počas celého 4 ročného obdobia. Novozvolenej Rade na čele s predsedníčkou Alenou Kováčovou poprial veľa zdaru do práce v prospech členov ZO SZTP. Informoval členov o možnosti zľavneného kúpania v Aquaparku Tatralandia a GinoParadise Bešeňová. Informoval, že Zmluva s TMR je už podpísaná. Vstupné je 13,90 € na celý deň počas celého roka 2020 okrem prázdnin a sviatkov. Informoval, že je možné sa kúpať aj prostredníctvom JDS. Vstupné cez GOPPASS je 69 € v pracovné dni pondelok až piatok okrem sviatkov a prázdnin. V Kúpeľoch Lúčky je cena 7 €/3 hod v pondelok – štvrtok, ďalej o Oslavách 30. výročia vzniku SZTP, ktoré sa uskutočnia 27. – 28. 3. 2020 v Hokovciach. Zúčastní sa Alena Kováčová za ZO SZTP L. Hrádok. Akcia bola dodatočne presunutá na iný termín. Július Sokol sa prihovoril ženám a predniesol veršík s tematikou MDŽ a poprial im veľa zdravia, šťastia v ďalšej činnosti a v osobnom živote. Členovia v diskusii podávali návrhy na uskutočnenie výletov do rôznych lokalít na Slovensku, Rada sa bude návrhmi zaoberať, zistí podrobnosti a bude členov informovať.
Predsedajúca Alena Kováčová ukončila Diskusiu. Poďakovala sa mestu, primátorovi Branislavovi Trégerovi, Michaele Záhradníkovej za doterajšiu finančnú, materiálnu pomoc aj poskytovanie priestorov v KD pre ZO SZTP, predsedovi OR SZTP Júliusovi Sokolovi za pomoc v roku 2019 aj počas celého 4 ročného obdobia. Predsedníčka Návrhovej komisie Anna Feriancová prečítala Návrh na uznesenie, ktorý bol jednomyseľne schválený. Po oficiálnej časti VČS pokračovala posedením pri občerstvení. Predsedníčka Alena Kováčová poďakovala prítomným za účasť.

Alena Kováčová
predsedníčka ZO SZTP L. Hrádok

ČLENOVIA ZÁKLADNEJ ORGANIZÁCIE SLOVENSKÉHO ZVÄZU TELESNE POSTIHNUTÝCH PARTIZÁNSKA ĽUPČA SI NA VČS ZVOLILI NOVÚ RADU, KONTROLNÚ KOMISIU, PRIPOMENULI SI AJ MDŽ

Dňa 28. 2. 2020 sa v KD Partizánska Ľupča uskutočnila volebná VČS Základnej organizácie SZTP Partizánska Ľupča. VČS otvoril a viedol podpredseda Július Sokol, ktorý je zároveň predsedom Okresnej rady. Privítal hostí Ing. Štefana Banerta – predsedu LKPS, Mgr. Pavla Murtina – predsedu ZO SZPB, Ing. Ľubomíra Rybáka – predsedu Jednota COOP, ospravedlnil starostu obce Ladislava Baláženca.

Po schválení programu sa uskutočnila voľba pracovných komisií. Správu o činnosti za rok 2019 predniesla Ing. Milada Ondrejková, návrh plánu činnosti na rok 2020 Július Sokol, správu o hospodárení predniesla Anna Jacková, ako aj Návrh Rozpočtu na rok 2020, správu Kontrolnej komisie predniesol Ing. Vojtech Baldovič. Všetky správy aj rozpočet boli schválené. V ďalšom bode sa uskutočnili voľby do Rady a Kontrolnej komisie. Rada bola zvolená v nasledovnom zložení: Július Sokol – predseda, Anna Jacková – podpredseda, Božena Kohútová – hospodár a členovia: Katarína Bellová, Žofia Sokolová, Mgr. Zlatica Chalupková, Ing. Milada Ondrejková, Zuzana Poloniová, Miroslav Hladiš, Dašena Adamčiaková. Kontrolná komisia bude pracovať v tomto zložení: Ing. Vojtech Baldovič – predseda, Ing. Miroslav Migaľa – člen, Mgr. Oľga Kraľovanská – člen.

VČS odporučila Okresnej rade za predsedu Júliusa Sokola a Annu Jackovú za členku Kontrolnej komisie pri Okresnej rade. Schválila Júliusa Sokola za delegáta na Zjazd SZTP 4. – 5. 6. 2020 v Hokovciach. V rôznom sa prihovoril k prítomným novozvolený predseda a predseda OR SZTP v Liptovskom Mikuláši Július Sokol, poďakoval Rade ZO SZTP na čele s predsedníčkou Ing. Miladou Ondrejkovou za činnosť, ktorú vyvíjali nielen v roku 2019 ale počas celého 4 ročného obdobia. Poďakoval sa za prejavenú dôveru vo voľbách a sľúbil aj naďalej vykonávať túto činnosť v prospech členov ZO SZTP. Informoval členov o možnosti kúpania v Aquaparku Tatralandia a GinoParadise Bešeňová. Informoval, že Zmluva s TMR je už podpísaná. Vstupné je 13,90 € na celý deň počas celého roka 2020 okrem prázdnin a sviatkov.

Informoval, že je možné sa kúpať aj prostredníctvom JDS. Vstupné cez GOPPASS je 69 € v pracovné dni pondelok až piatok okrem sviatkov a prázdnin. V Kúpeľoch Lúčky je cena 7 €/3 hod v pondelok – štvrtok. Zmluva je na podpise, pravdepodobne bude platná od 15. 3. 2020. Informoval, že Rada bude naďalej hľadať možnosti poskytovania pedikúry a masáží. Navrhol zúčastňovať sa spolu s SZPB akcie pripomenutia si koniec 1. svetovej vojny 11.11. o 11 hod v L. Mikuláši.

V Diskusii vystúpil Mgr. Pavol Murtín, ktorý ocenil spoluprácu medzi ZO SZPB a SZTP, bude sa v nej pokračovať. Podporil návrh akcie, ktorú navrhol predseda Július Sokol. Predseda ďalej informoval, že 27. – 28. 3. 2020 sa uskutočnia v Hokovciach Oslavy 30. výročia vzniku SZTP, tejto akcie sa za našu ZO SZTP zúčastní Július Sokol a Anna Jacková, za OC SZTP pôjdu ešte ďalší 4 členovia. Medzitým bol termín akcie zrušený a akcia sa uskutoční v náhradnom termíne. Ing. Milada Ondrejková poďakovala za podporu sponzorom Obecnému úradu, starostovi, LKPS Jednote COOP. Vystúpil aj predseda LKPS Ing. Štefan Banert, ktorý kladne hodnotil činnosť Rady ZO SZTP a vyslovil naďalej podporu LKPS. Ing. Vojtech Baldovič informoval o kultúrnej akcii: vystúpenie Donských kozákov v DK L. Mikuláš 5. 3. 2020. Július Sokol sa prihovoril ženám k ich blížiacemu sa sviatku MDŽ a poprial im veľa zdravia, šťastia v ďalšej práci aj v osobnom živote. Predsedníčka Návrhovej komisie Mgr. Zlatica Chalupková prečítala Návrh na uznesenie, ktoré bolo jednomyseľne schválené.

Po oficiálnej časti VČS skončila posedením pri malom občerstvení. Predseda Július Sokol poďakoval prítomným za účasť.

Dňa 6. 3. 2020 na zasadnutí Okresnej rady Slovenského zväzu telesne postihnutých bol za predsedu zvolený Július Sokol a Anna Jacková za členku Kontrolnej komisie.

Július Sokol,
predseda ZO SZTP

Blahoželanie

Dňa 16. 2. 2020 oslávil krásne životné jubileum – 65 rokov dlhoročný člen SZTP a ekonóm SZTP,
pán **Imrich Trenčík**.

Dňa 22. 1. 2020 oslávila krásne jubileum – 65 rokov členka Republikovej kontrolnej komisie SZTP za nitriansky kraj,
pani **Katarína Balážová**.

Dňa 30. 6. 2020 oslávi krásne životné jubileum – 60 rokov predsedníčka Krajského centra SZTP Prešov,
pani **Anna Olejárová**.

Dňa 9. 4. 2020 oslávi životné jubileum – 40 rokov predseda Krajského centra SZTP Nitra so sídlom v Leviciach,
pán **Martin Drdoš**.

V deň jubilea sa všeličo želá: dobré, pekné ba i veľa. No my vám chceme zo srdca priať, aby ste sa mohli vždy v živote iba smiať. Zdravie, šťastie, lásku a usmiatu tvár, to je ten najkrajší dar. Zároveň ďakujeme za vašu prácu, ktorú vykonávate v prospech všetkých telesne postihnutých.

Redakčná rada TP+TP

Predsedníčka Krajského centra SZTP so sídlom v Banskej Bystrici

Mgr. Ivana Matejčíková

dňa 18. 6. 2020 úspešne obhájila magisterskú prácu a ukončila druhý stupeň štúdia na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. Veríme, že nadobudnuté vedomosti zúročí v prospech telesne postihnutých občanov.

K blahoželanie sa pripája kolektív pracovníkov Republikového centra a členovia Redakčnej rady TP+TP

VAŠA KRÍŽOVKA

Výrok: Nezabudni na úsmev, je to svetlo,... **Helena Růžičková**

	ZN. RUSKÉHO AUTA	OBKRÚTILI	VON (ZRIED.)	FATIMIN MILÝ	POMÔCKY: BURLAK, LAMIA, ALAP, PAKO, MOSKVIČ, MCCX, VENAL	NEISTOTA, POMYKOV	VYHYNUTÁ KOČOVNÍČKA	MUŽSKÉ MENO (19.1.)	CUDZOKRAJNÝ DRAVÝ VTÁK	POMÔCKY: VEPOR, SPODOBA, SNAKE	DOPRAVNÝ PODNIK (SKR.)	ŠÚĽANÍM ZHOTOVILI	ČIERNO-BIELY VTÁK S DLHÝM CHVOSTOM	SULTÁNOV PRÍKAZ	PLAVIDLÁ	BODAVÝ HMYZ (PL.)		ROZTVORIL	KLENBA TVARU POLOGULE	TOČÍ	PRVOK ZN. H
JEDNOKANÁLOVÝ ZVUK					DRUH RASTLINNÉHO MASLA					ŠKRTILO							VEDRO, SUD				
HALUCINÁCIA					KRIVKA ELIPSOVITÉHO TVARU					VEĽKÝ STEPNÝ VTÁK / ZLOŽILO, ZVESILO							TU				
NOČNÝ DRAVÝ VTÁK					HNEĎ, OKAMŽITE / RIEDKA BIELENÁ TKANINA						ADMINISTRATÍVNE ORGÁNY / NÚTILI DO POHYBU						NÁSILNÉ VOJ. VNIKNUTIE / PREMÝŠĽALO (KNIŽ.)				
1.ČASŤ TAJNIČKY																2.ČASŤ TAJNIČKY / PRIESTORY NA ŤAŽBU					
VÁNOK (BÁS.)				DRUH LAMY, ALPAKA / PLOCHA OHRANIČENÁ KRUŽNICOU					HAD (ANGL.) / PLETIVÁ						RUSKÝ LODNÝ NÁDENNÍK / LEN						
TALIANSKY URČ. ČLEN			RASTLINA OBSAHUJÚCA KOKAÍN / EMISIA (ČES.)					ZLOŽILA DOLE / OSLADZUJE						MESTO V GRÉCKU / VANDROVKA (HOV.)						PREDLOŽÍ	MZDA
BIELY (OPAK)							DÁVALI ZRNO DO PÔDY / SVIEŽA, NIE STARÁ						PREDAJNÝ (ANGL.) / CHVÍĽU NIESLO						POLYPROPYLÉN (ZN.) / OBYVATEĽ GASKONSKA		
	ROBILA KYPRÝM	CHLAP / ZISŤOVANIE ROZMEROV				DRVILI / OBEC V OKR. N. ZÁMKY						PREFABRIKOVANÝ STAV. DIELEC / PANELOVÝ DOM (HOVOR.)						NANAJČINA (KÓD JAZYKA) / ASIMILÁCIA (ZAST.)			
KYVADLOVÝ POHYB TELA (TELOV.)					ROZMOČENÁ PÔDA / VYTÝČENÝ SMER						PONŽE / TAJOMSTVO (KNIŽ. ZAST.)					KOLÓNIA / 1210 RÍM. ČÍSLICAMI					
ÁNO (ANGL.)				OBCHOD (ANGL.) / PRVOK ZNAČKY AU						DVOJICA (PREN.) / KURA (HOLAND.)							PÍSAŤ (ČES.) / SVIŇA (NÁR.)				
3.ČASŤ TAJNIČKY									INDIÁNSKE PLAVIDLO / ÁZIJSKÝ ŠTÁT (PEKING)						BLÁZON, KRÁTKY KLINČEK / NEDOSPELÍ ĽUDIA					VLASTNÍTE	ÚTOK (KNIŽ.)
RÁDIUM (ZN.)			POVRAZY / KRÍK					4.ČASŤ TAJNIČKY / VŠAK (NÁR.)													
ZDRUŽENÉ POPLATKY							TUŠILI (EXPR.) / ČESKÁ TELEVÍZIA							VYSTAVENÝ PREDMET / ZNÍŽENÝ TÓN 'E'							
OBYVATEĽ LIETAVY										LETECKÝ ÚTOK						OBEŤ					
SÚVIS SO VZDUCHOM					ŠKRABKA NA PLUH					NEJAKO, DAJAKO						KNIŽNÝ NÁZOV ČAJKY					

Tajnička z 1/2020 – Život je preto krásny lebo má viac začiatkov ako koncov

Výhercovia: **Ján Remža, Myjava**
Ladislav Suchytra, Svidník

SUDOKU

3				8		6		5
9				1	2			
7			6			2	1	
1	2	3	5		9		7	
	7							
			4					
	4	5			7	8		
6							5	
			9					

			6	3				
		1	2				5	
			8		7			6
	9	2				6		
7								8
	6			5	8		3	7
9	7	3		4		5		
		8						
	4					9		

		1		8	9		2	
			1	5			6	
		7		4				
	4		6	7	5		9	
	8	9	3				5	1
	3							
	6						3	8
4								
						2		7

Štvrťročník **TP+TP** (telesne postihnutí + tolerancia, pomoc), vychádza pre SR v závere každého štvrťroka, č. 2/2020 vychádza 30. 06. 2020. / Vydáva Slovenský zväz telesne postihnutých (SZTP). / **Sídlo vydavateľa a redakcie:** SZTP, Ševčenkova 19, 851 01 Bratislava, IČO: 12664979, tel./fax: 02/6381 4469. / ***Časopis vychádza s podporou MPSVaR SR.*** / **Redakčná rada:** Mgr. Oľga Bohuslavová, Ing. Alica Suchá, Mária Antalová, Iveta Szabová a Pavol Mrákava. / Šefredaktor: Ing. Monika Vrábľová / Grafická príprava: Dupla Creative, Tlač: Kníhtlač Gerthofer / Reg. číslo: EV 583/08, bezplatne rozširuje SZTP, ISSN 1336-0728

ARES®

PREKONAJME SPOLU BARIÉRY

Zdvíhacie zariadenia a úpravy áut pre ZŤP

✔ Riešenia pre všetky typy architektonických bariér ✔ Plošiny, výťahy, schodolezy, zdviháky ✔ Bezplatný návrh a konzultácia u klienta
✔ Bezplatné právne poradenstvo ✔ Záručný a pozáručný servis

Šikmá schodisková plošina	Stoličkový výťah	Stropný zdvihací systém	Úpravy automobilov
SP STRATOS	**SA-ALFA**	**GH1**	**PRE ZŤP**

ARES spol. s r.o.
Elektrárenská 12091 • 831 04 Bratislava • ares@ares.sk • www.ares.sk
Bezplatné tel. číslo: **0800 150 339**

Sledujte nás aj na Facebooku @ares.bratislava

VIA BONA SLOVAKIA

Možnosť získať príspevok **95 %** z ceny zariadenia